

L'OPINIÓ

Any V-Número 319

Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Dissabte, 11 de juny de 1932

CATALUNYA ES CONSTI-
TUEIX EN REGIO AUTONOMA
DINTRE L'ESTAT ESPANYOL

Heus ací el reconeixement que les Corts
Constituents de la República feren ahir del
nostre dret a l'autodeterminació.

LA BATALLA DE L'ESTATUT

LA CAMBRA APROVA AHIR, PER 172 VOTS CONTRA 12, L'ARTICLE PRIMER DE L'ESTATUT.-ABANS REBUTJA, PER 240 VOTS CONTRA 24; 103 CONTRA 25, I 234 CONTRA 12, DIVERSES ESMENES ENTREBANCADORES.-EL SENYOR COMPANYS ANUNCIA QUE EL SENYOR CARRASCO HAVIA ESTAT EXPEL·LIT, PER UNANIMITAT, DE LA MINORIA CATALANA

SESSIO DE LA CAMBRA

Madrid, 10. — A les quatre de la tarda comença la sessió de la Cambra, sota la presidència del Sr. Besteiro. Al banc blau els ministres de Justícia i d'Obres Públiques.

El Sr. FANJUL, abans d'aprovar-se l'acta, pregunta si té reservada la paraula per a la sessió d'avui.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA li contesta afirmativament.

El Sr. FRANCO (Ramon) sollicita parlar per a al·lusions, pels insults que al seu judici se li dirigiren en la

sessió d'ahir, en tractar-se dels successos de Sevilla.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA contesta al Sr. Franco i li diu que ja contestarà a allò que vulgui quan es torni a tractar de la interpellació esmentada.

Després d'un breu diàleg entre el President i el Sr. Franco, s'acorda procedir segons la proposició del president de la Cambra.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior i s'entra a l'ordre del dia.

S'aprova definitivament el projec-

te de llei autoritzant el Govern per a fer un avançament de 10 milions de pessetes a la Diputació de Biscaia per a obres públiques provincials.

L'ESTATUT

Es posa a discussió l'article primer del títol primer de l'Estatut de Catalunya, que diu: "Cataluña se constituye en región autónoma dentro del Estado español, con arreglo a la Constitución de la República y al presente Estatuto. Su organismo representativo es la Generalidad y su territorio lo forman las provincias de Barcelona, Tarragona, Lérida y Gerona." (Entra el ministre del Treball i el d'Hisenda.)

INTERVE ROYO VILANOVA

El Sr. ROYO VILANOVA defensa un vot particular al dit article. Diu que té intervenció perquè creu que la desconfiança en l'Estatut es basa en la forma com està redactat l'article primer, i creu que si se li dona una

no es pot admetre de cap manera que constitueixi un pacte l'Estatut entre l'Estat i la regió. No hi ha més nació que Espanya i és inútil que hom intenti donar caràcter de nacionalitat a Catalunya, Bascònia, Galícia, etc.

Afirma que escriurà un llibre comentant l'Estatut article per article. Per a fer-ho em trobo amb forces suficients, però esperaré que passin les vacances d'aquest estiu i que s'aprovi l'Estatut, perquè crec que fins aleshores podran esperar els catalans, ja que esperen des dels temps de Felipe V a que se'ls concedeixi l'ur autonómia.

Ja que han esperat tot aquest temps també podran esperar altres tres mesos més.

Afirma que el que es discuteix ací no és un problema català, car no s'hi fixen definitivament les aspiracions de la majoria dels catalans. Parla de la nacionalitat i diu que no pot haver-n'hi més que una, l'espanyola, i això cal sostenir-ho a tota costa i cal ficar-ho al cap dels catalans, encara que sigui a la força. Assegura que ha de declarar-se clarament que Catalunya forma part de l'Estat espanyol.

Un diputat català: Això està ja consignat. Esteu perdent i fent perdre lamentablement el temps.

El senyor ORTIZ SOLOZANO diu: Cal parlar i dir les coses clares. (La interrupció del diputat agrari és acollida amb protestes per la Cambra.)

El Sr. ROYO VILANOVA diu que ell necessita el pensament d'aquestes Corts, que és igual que el de les Corts

de Cadix, o sigui, que la unitat nacional és intangible i que no hi ha més nacionalitat que l'espanyola.

REPLICA DE LA COMISSIO

El senyor IRANZO li contesta per la Comissió.

Defensa la redacció de l'article primer i va rebutjant un per un els arguments del senyor Royo Villanova.

Assegura que l'article de cap manera no contradiu el que disposa la Constitució en l'article onze i, per tant, no el fereix en el més insignificant.

Acaba dient que la Comissió no accepta l'esmena.

ELS OBSTRUCCIONISTES PERDEN LA PRIMERA VOTACIO

El senyor ROYO VILANOVA demana votació nominal i aquesta comença.

(Segueix a la pàgina 3)

ALMOGIVERS DE VIA ESTRETA

Ha estat lamentable que en la primera sessió de les Corts Constituents de la República en què s'estava discutint l'articulat de l'Estatut de Catalunya, una intervenció desgraciada del diputat de dreta Carrasco i Formiguera hagi impedit que la coincidència de parers que s'havia arribat a establir es traduís en l'aprovació sense nous debats, dels cinc primers articles d'aquella llei republicana de reconeixement de la nostra llibertat.

Havia estat desfeta la maniobra que Santiago Alba tenia preparada, havien estat retirades les esmenes presentades amb aire obstruccionista, havia estat retirada, també, l'esmena del diputat Salazar Alonso — la darrera que es dregava contra els corrents de concòrdia — i ha calgut que fos un català de la dreta el que, en el moment en què els cinc primers articles de l'Estatut anaven a ésser aprovats, s'airegués inoportunament a manifestar el seu criteri particularista enfront del que unànimement havien expressat com de llur conformitat tots els altres components de la minoria catalana.

No donem al fet una importància i unes proporcions que no tenen. L'actitud del diputat Carrasco Formiguera haurà entorpit lleument l'aprovació dels articles, haurà provocat potser l'allargament d'un debat, diferirà per unes hores l'acceptació del text en el qual es defineix l'abast general de l'autonomia de Catalunya i es concreta la qüestió de l'oficialitat de l'idioma, la de la forma del sufragi i la dels drets individuals, però l'articulat s'aprovarà sense cap entrebanc amb el retard d'unes hores simplement. Es en aquest aspecte que la intervenció del diputat Carrasco Formiguera no treu nas a res que la qualifiquem de lamentable, amb tot el sentit que el mot té de depressiu.

Quan escrivim aquestes ratlles no tenim encara la referència total del curs del debat sobre l'Estatut de Catalunya en la tarda d'ahir. Ha parlat Royo Villanova. És igual. La perllongació de la discussió provocada pel diputat Carrasco Formiguera no produirà altre dany que aquest: el d'una perllongació de debat. Aquesta perllongació duraria tres i quinze dies, i finalment l'articulat en discussió s'aprovaria. En aquest aspecte, el diputat Carrasco Formiguera no és culpable d'haver produït danys més greus.

Però volem comentar el fet, més que pel fet en si, pel que té de simptomàtic. El diputat Carrasco Formiguera s'ha sentit un català tan susceptible que no ha pogut manifestar la seva conformitat amb el text que s'anava a votar. La resta dels diputats catalans, Companys, Lluhi, Xirau, Terradellas, Serra Moret, Pi i Sunyer, Humbert Torres, Puig i Ferrer, Nicolau d'Oliver, Gassol, Santaló, Palet, Sunyol, i tots els altres que representen Catalunya a les Corts Constituents, tenen un catalanisme més prim que el del senyor Carrasco Formiguera. Allí ells amb llur consciència. El senyor Carrasco Formiguera no es creia obligat a seguir-los, si ells havien examinat fredament un text i havien trobat que llur dignitat civil de catalans els permetia d'acceptar-lo. El senyor Carrasco Formiguera és un català d'un ordre més primmirat i no podia passar-hi.

Hem dit anterior que no és qüestió de noms sinó de fets. Hem dit que no es tractava que Catalunya fos definida com una regió, com una nació o com un Estat, sinó que es tractava que fos lliure, ni més ni menys. I dit per endavant això, que vol dir que nosaltres no ens barallàrem per una definició, i en canvi ens barallàrem per fer del contingut de Catalunya lliure una cosa que realment arribés a pesar en el concert dels pobles hispànics i universals, avui diem que entre el text del dictamen de la Comissió que diu: "Cataluña es una región autónoma de la República española", el de l'Estatut votat pel poble el 2 d'agost que diu: "Cataluña es un Estat autónom dintre de la República espanyola" i el vot particular Xirau-Lluhi acceptat i fet seu per la minoria catalana que diu: "Cataluña es un Estat autónom de la República espanyola", el text que ens plau més és el que ahir anava a votar-se i no fou votat gràcies al senyor Carrasco Formiguera, text que diu: CATALUNYA ES CONSTITUEIX EN REGIO AUTONOMA DINTRE DE L'ESTAT ESPANYOL. I ens plau més que aquells altres tres textos, perquè aquells tres textos tenien tots tres la fredor de les definicions, i aquest en canvi és el text viu, expressiu d'una col·lectivitat que es manifesta: "Cataluña es constitueix". És a dir, no és la República espanyola, liberal i democràtica, la que volitívament diu: "Cataluña es una regió, o és un Estat, i ho afirmo perquè hi estic conforme", sinó que és "Cataluña" la que "es constitueix", i la República espanyola, liberal i democràtica, reconeix aquest voler del poble català de governar-se autònomament, i l'accepta.

No creiem que ningú en nom de la més pura doctrina catalanista pugui oposar recels a l'acceptació d'aquest text. Però ha sortit el diputat Carrasco Formiguera a posar-n'hi.

En nom de què? És que el diputat Carrasco Formiguera s'ha sentit al·mogàver? Potser caldrà que en parlem dels al·mogàvers de via estreta que ací i allà apareixen de tant en tant en diversos indrets de Catalunya a fer de "més catalans que ningú". Potser caldrà que presentem davant del poble llur obra, perquè aquest judici si en lloc de produir un bé a la causa de Catalunya, no li produeixen, per inconsciència temerària, un dany. Tots els nostres respectes per al ciutadà Carrasco Formiguera, que en èpoques d'oprobri sabé mantenir-se dignament i no vacillà a deixar-se dir emmanillat al presidi de Burgos a complir-hi sis mesos de presó. Tota la nostra admiració per a ell, que sabé mantenir-se amb una exemplar dignitat civil entre les reïres del presidi, rebutjant d'adoptar actituds humiliants i deshonorants

REDACCIO DEFINITIVA DE L'ARTICLE PRIMER DE L'ESTATUT

MADRID, 10. L'article primer del títol primer de l'Estatut de Catalunya, aprovat avui per la Cambra, ha quedat redactat així:

"Cataluña se constituye en región autónoma dentro del Estado español, con arreglo a la Constitución de la República y al siguiente Estatuto. Su organismo representativo es la Generalidad, y su territorio el que forman las provincias de Barcelona, Lérida, Gerona y Tarragona, en el momento de aprobarse el Estatuto".

altra redacció aleshores no hi hauria tanta desconfiança. Defensa la seva tesi i diu que és la que més s'ajusta a la Constitució de la República. Per això pretén que es digui: "Cataluña constituye una región autónoma en unión de las demás provincias y regiones españolas que con arreglo a los artículos primero y octavo de la Constitución integran el Estado español." Afirma que com que Catalunya forma part de l'Estat integral espanyol,

que li haurien valgut, si les hagués adoptat, un indult que li escurçés la seva condemna injusta.

Però això no justifica que quan tot Catalunya va a la una i fa cas omís de les excitacions a fer impossible tota solució de concòrdia (que com a poble amb afany de viure tenim ganes de trobar) que se li fan pels seus tradicionals enemics; quan les campanyes anticalanès i antirepublicanes d'uns irresponsables no troben ressò a la nostra terra, hagi de sortir precisament un diputat català a adoptar una actitud que és com una rèplica a unes campanyes que no haurien de trobar-ne.

Ha arribat l'hora que el poble català residenciï els al·mogàvers de via estreta, molt bons per a abrandar-se des de les tribunes públiques i des de les pàgines dels setmanaris, que es creuen estar en possessió d'un catalanisme "de primera" que és absolutament incompatible amb el catalanisme que ells jutgen "de segona" i "de tercera" de tots els altres ciutadans que no pensen com ells, i que amb llur inconsciència, mentre es pensen prestar un gran servei a Catalunya no fan sinó entorpir-li la seva marxa vers l'acopliment del seu destí.

Aquest no és moment d'al·mogàvers, i menys d'al·mogàvers de via estreta. Si un dia calgués que cada català complís amb el seu deure amb alguna cosa més que amb paraules, nosaltres, que no fem l'al·mogàver, seriem on haguéssim d'ésser i fem l'honor de creure que hi trobaríem el diputat Carrasco Formiguera; però també estem absolutament certs de no trobar-hi una pila d'al·mogàvers de via estreta que fan el valent, quan fer el valent no representa cap perill.

Ahí al migdia, com cada divendres, el President de la Generalitat, senyor Francesc Macià, rebé la visita dels periodistes que fan informació en aquell centre oficial.

En primer lloc manifestà que es mostrava molt optimista respecte la discussió de l'Estatut de Catalunya al Parlament, car per ara tot marxava perfectament.

A preguntes d'un repòrter digué que demà, diumenge, anirà a Torà. Feu notar que si es tinguessin en compte el que diu en els mitjans, probablement no es faria la campanya actual contra el President de la Generalitat, car ell no fa més que recomanar la unió de tots els catalans en moments com el present, d'importància decisiva per a Catalunya. Els pobles com més units — afegí — són més forts. Això és el que recomana a les reunions de batlles de cada comarca, que celebren en

petit comitè, fent-los remarcar, però, que la unió és perfectament possible sense necessitat que ningú deixi de mantenir els seus particulars punts de vista.

— Si alguna entitat que no fos d'Esquerra Republicana us invitàs a algun acte, hi assistiríeu, senyor President? — preguntà un periodista.

— Ho he fet més d'una vegada i estic disposat a fer-ho altres tantes. El que he de manifestar és que no n'hi ha prou en dir que aspirem a la llibertat de Catalunya, sinó que cal precisar quins són els ideals que implantarem un cop aquesta llibertat sigui obtinguda. Per això quan parlo en algun acte públic no puc estar-me d'exposar el meu programa.

— Penseu anar a Madrid durant la discussió de l'Estatut?

— Per ara no tinc aquesta intenció — respongué el senyor Macià — perquè no hi ha necessitat. No sé si tampoc hi aniré quan es procedeixi a la votació de la totalitat. Tot depèn, naturalment, de les circumstàncies.

Respecte el que diu el periòdic madrileny "El Sol" de la inutilització del vot particular de la minoria catalana, el senyor Macià digué que no era veritat. El que succeirà és que ara es presentaran successivament les esmenes que constaven en el vot particular a mesura que es discuteixin els articles de l'Estatut. Aquestes esmenes seran defensades pels diputats catalans.

— Tal com queda redactat el títol primer de l'Estatut, em sembla força bé — contestà el senyor Macià a preguntes d'un periodista —. El text evidència un major desig de concòrdia, molt superior al que hom suposava, tenint en compte alguns conceptes emesos en discursos i plasmats en les diverses esmenes presentades.

Finalment el senyor Macià s'acodià afectuosament dels periodistes.